

Aan mevrouw S. Dijkma
Staatssecretaris van Economische Zaken
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Onderwerp: Invoering Positieflijst Zoogdieren, de 371 vergeten soorten

Otterlo, 2 februari 2015

Geachte mevrouw Dijkma,

Op 1 februari 2015 treedt de Positieflijst in werking. Dit brengt met zich mee dat vanaf dat moment, behoudens de soorten die onder een overgangsregeling vallen, alleen de zoogdiersoorten die op deze lijst staan vermeld door particulieren mogen worden gehouden, ingevoerd en gefokt.

Zoogdiersoorten die nog niet zijn beoordeeld, maar wel reeds op 1 januari 2015 in Nederland werden gehouden, zijn op de lijst van te beoordelen soorten geplaatst waarvoor tot het moment van beoordeling een overgangsregeling geldt. Op 2 december 2014 ontbraken op deze lijst van te beoordelen soorten nog 371 zoogdiersoorten. Zoals is aangegeven bij de aanvraag voor beoordeling van deze soorten, op 2 december 2014, waren deze soorten wel al op 4 maart 2014 bij u al bekend, maar ze zijn van de lijst van te beoordelen soorten gehouden. Dat ze bij u bekend waren, blijkt uit bijgevoegd verslag van onderzoek van de WUR (in uw opdracht) van 4 maart 2014. De bijgevoegde lijst van gehouden soorten werd gebruikt voor overleg met de sectororganisaties over de aanpak en inrichting van het onderzoek van de Positieflijst Expert Commissie (PEC).

Duidelijk blijkt dat er 549 soorten zijn geïventariseerd, maar dat dit aantal door uw medewerker(s) te omvangrijk werd geacht om te beoordelen. Er zijn vervolgens meerdere methodes overwogen om tot een voor het Ministerie van EZ acceptabel aantal te komen. Er werden daarna 160 soorten uitgekozen voor beoordeling. Rekening houdende met de productiedieren en de hond en de kat, die niet beoordeeld worden, zijn er 371 diersoorten zoekgeraakt. De lijst met deze soorten vormt de eerste bijlage bij de genoemde brief.

Op 2 december 2014 heeft het Platform Verantwoord Huisdierenbezit (PVH) haar aanvraag ingediend voor deze 371 zoogdiersoorten. Hierbij heeft het PVH gebruik gemaakt van de procedure die u heeft voorgeschreven voor de aanmelding van zoogdiersoorten voor plaatsing op de Positieflijst. De openstelling van de procedure liep van 21 juli 2014 tot en met 31 december 2014. Gedurende de looptijd van deze aanvraagprocedure was hierop geen bestuursrechtelijke procedure van toepassing.

In uw brief van 28 januari 2015 geeft u aan dat enerzijds niet bewust 371 soorten buiten de lijst van geïventariseerde soorten zijn gehouden en dat er anderzijds sprake is van een invoeringsprocedure waarbij alleen de in Nederland gehouden zoogdiersoorten 'ambtshalve' worden beoordeeld.

Er kan hier geen sprake zijn van een 'ambtshalve beoordeling' van zoogdiersoorten. Een ambtshalve beschikking houdt immers in dat het bestuursorgaan uit zichzelf een beschikking neemt, zonder dat hieraan een aanvraag vooraf gaat. Zoals letterlijk weergegeven in de aanvraag van 2 december 2014 is bij de aanvraag voor de beoordeling van 371 zoogdiersoorten gebruik gemaakt van de door u vastgestelde procedure voor het aanvragen van een beoordeling voor plaatsing op de positieflijst van voornoemde soorten. Deze procedure was geopend in de periode van 21 juli 2014 tot en met 31 december 2014. Het gaat derhalve om niet om een ambtshalve beoordeling maar beoordeling middels een aanvraagprocedure.

Voorts merkt u op dat, om in aanmerking te komen voor plaatsing op de positieflijst, de aanvrager aannemelijk moet maken dat de aangemelde diersoort ook daadwerkelijk in Nederland wordt

gehouden en dat het PVH dit nog aannemelijk moet maken. Het PVH acht de bijgevoegde documenten van uw eigen Ministerie daarbij afdoende.

Inmiddels is hoofdstuk 2 van de Regeling "Houders van dieren" in werking getreden. De toelichting lijkt in te houden dat alleen voor dieren die op de peildatum van 1 februari 2015 reeds in Nederland werden gehouden en tevens door u op de lijst van te beoordelen soorten zijn geplaatst, onder de overgangsregeling vallen. Deze overgangsregeling houdt in dat de verbodsbepalingen niet van toepassing zijn tot het moment waarop beoordeling heeft plaatsgevonden. Voor zover de informatie van het PVH strekt, staan de door het PVH aangevraagde 371 soorten nog steeds niet op de lijst van te beoordelen soorten.

De gevolgde procedure voor plaatsing van zoogdiersoorten op de lijst van te beoordelen soorten kent geen enkele juridische bescherming. De procedure werd geopend en gesloten voordat de bepalingen die betrekking hebben op de positieflijst in werking waren getreden (artikel 2.2 lid 1 van de Wet dieren en hoofdstuk 2 van de Regeling houders van dieren). Toch brengt uw besluit om een soort al dan niet op de lijst van te beoordelen soorten te plaatsen direct en groot rechtsgevolg met zich mee. Indien de overgangsregeling niet van toepassing is, vallen alle 371 zoogdiersoorten direct onder het verbod van artikel 2.2, eerste lid, van de Wet dieren. De toelichting onderdeel 1.7 alsmede de opmerking dat de lijst van te beoordelen soorten nog in een toe te voegen tabel zal worden opgenomen lijken dit te bevestigen.

Terwijl er voor de procedure voor het aanmelden van in Nederland gehouden soorten geen enkele rechtsbescherming bestond, geldt inmiddels dat voor het aanvragen van de plaatsing van nieuwe soorten wel de Awb (afdeling 3.4) van toepassing is. Ook afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht is daarmee van toepassing.

Zoals al in de aanvraag van 2 december 2014 aangegeven, acht het PVH het onontbeerlijk dat ook voor de aanvraagprocedure voor het plaatsen op de lijst van te beoordelen soorten juridische bescherming biedt. Het PVH acht dan ook voor deze procedure afdeling 4.1.1. van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Artikel 4.5 van deze afdeling bepaalt dat een bestuursorgaan onder andere kan besluiten een aanvraag niet te behandelen, indien de aanvrager niet heeft voldaan aan enig wettelijk voorschrift voor het in behandeling nemen van de aanvraag, of de verstrekte gegevens en bescheiden onvoldoende zijn voor de beoordeling van de aanvraag of voor de voorbereiding van de beschikking, mits de aanvrager de gelegenheid heeft gehad de aanvraag binnen een door het bestuursorgaan gestelde termijn aan te vullen. Ook indien de aanvraag of een van de daarbij behorende gegevens of bescheiden omvangrijk of ingewikkeld is en een samenvatting voor de beoordeling van de aanvraag of voor de voorbereiding van de beschikking noodzakelijk is, kan het bestuursorgaan besluiten de aanvraag niet te behandelen, mits de aanvrager de gelegenheid heeft gehad binnen een door het bestuursorgaan gestelde termijn de aanvraag met een samenvatting aan te vullen. Een besluit om de aanvraag niet te behandelen wordt aan de aanvrager bekendgemaakt binnen vier weken nadat de aanvraag is aangevuld of nadat de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.

Het PVH heeft, rekening houdend met de omvang van de aanvraag, aan u medegedeeld dat een schriftelijke mededeling die bevestigen zou dat de 371 soorten op de lijst van te beoordelen soorten vooralsnog acceptabel zou zijn, daar dit met zich mee zou brengen dat de 371 soorten onder de overgangsregeling zouden vallen totdat zij individueel beoordeeld zouden kunnen worden. Dit zou worden aangemerkt als een uitstelbericht voor complexe aanvragen waarin is voorzien in de Algemene wet bestuursrecht. Een dergelijke schriftelijke mededeling heeft het PVH echter niet ontvangen.

Het PVH verzoekt daarom, nu de Positieflijst inmiddels in werking is getreden, op korte termijn aan te geven dat alle nog niet-beoordeelde soorten, inclusief de 371 soorten die blijkens uw eigen inventarisatie in Nederland worden gehouden, in de tabel van nog te beoordelen soorten zullen worden opgenomen.

Mocht u hiertoe niet wensen over te gaan dan verzoekt de Stichting Platform Verantwoord Huisdierenbezit de aanvraag tot het opnemen van de 371 soorten op de lijst van te beoordelen soorten aan te merken als een aanvraag als bedoeld in artikel 2.2 van de Regeling houders van dieren.

Ten aanzien van het overleggen van documenten en bewijsmiddelen merkt de Stichting Platform Verantwoord Huisdierenbezit, onder verwijzing naar zaak C-42/90, d.d. 13 december 1990, Strafzaak tegen Jean-Claude Bellon op, dat onverminderd de bevoegdheid van de bevoegde nationale instanties van de Lid-Staten van invoer om de marktdeelnemers te vragen, **de in hun bezit zijnde stukken over te leggen die van nut kunnen zijn voor de beoordeling van de feiten, het aan die nationale instanties staat om aan te tonen dat het verbod gerechtvaardigd is. Het staat aan de bevoegde nationale instanties om van geval tot geval aan te tonen dat, gelet op de resultaten van het internationale wetenschappelijk onderzoek, hun regeling noodzakelijk is voor een doeltreffende bescherming van de in artikel 36 van het Verdrag bedoelde belangen.**

De bepaling van artikel 2.2, tweede lid, van de Regeling houders van dieren dat een aanvraag met inachtneming van de criteria, genoemd in artikel 1.4 van het besluit, de motivering bevat waaruit blijkt dat de diersoort wel, respectievelijk niet, is te houden. zo mogelijk onderbouwd door verwijzing naar wetenschappelijke bronnen, is daarmee onrechtmatig en in strijd met de bepaling van het Hof van Justitie zoals in een groot aantal van haar ter zake relevante arresten weergegeven is. U dient te voorzien in een procedure die de belanghebbenden in staat stelt te verkrijgen dat, in casu zoogdiersoorten op de bedoelde lijst worden geplaatst en dat deze procedure gemakkelijk toegankelijk is en binnen een redelijke termijn kan worden afgesloten.

De onderzoeks- alsmede bewijslast ligt bij de nationale instanties en niet bij de belanghebbende aanvragers.

Voorts merkt het PVH volledigheidshalve nog op dat u een tot plaatsing van een soort op de positieflist slechts mag afwijzen op grond van een uitgebreid onderzoek van het gevaar dat het houden van specimens van de betrokken soort inhoudt voor de bescherming van het welzijn van de soort. welk onderzoek berust op de meest betrouwbare wetenschappelijke gegevens die beschikbaar zijn en de meest recente resultaten van het internationale onderzoek.

Als laatste wijst het PVH u er nog op dat u steeds dient aan te tonen dat het beoogde doel niet kan worden bereikt door maatregelen die minder nadelige gevolgen hebben voor de intracommunautaire handel dan een verbod of het vereiste van een voorafgaande toestemming.

Hoogachtend en met vriendelijke groet,

Ir. Ed.J.Gubbels
Secretaris Platform Verantwoord Huisdierenbezit (PVH)
www.huisdieren.nu